

AALTJES

Aardappel niet uit het oog verliezen

Van alle ziekten in de bloembollenteelt behoren aaltjes tot de groep lastig aan te pakken organismen. Hun optreden is grillig, de impact van een aantasting soms zeer groot. In dertien afleveringen zet BloembollenVisie aaltjes in de schijnwerpers. In de zesde aflevering cysteaaltjes.

Tekst en foto: Arie Dwarswaard

Het enige aaltje in deze serie dat in de bloembollen werkelijk geen vlieg kwaad doet, is het aardappelpcysteaaltje. Hier dus geen uitgebreide beschrijving van allerlei aandoeningen die het kan veroorzaken, of mogelijkheden om het te bestrijden. Wel een hele pagina over een organisme dat de gemoderen binnen en buiten de bloembollenteelt al decennia bezighoudt. Wat is namelijk het geval? Bloembollen worden in grond geteeld, en soms heeft op die grond ook een gewas aardappels gestaan. Er is een kleine kans dat die aardappels besmet zijn geraakt met het aardappelpcysteaaltje. Dat aaltje overleeft in de vorm van een cyste, een hard, droog eitje, met daarin 200 tot 600 aaltjeslarven. Zodra er weer een aardappel in de buurt van die cyste wordt geplant, barst de cyste open en zoeken de jonge aaltjes de plant op, om die weer ziek te maken. Die cyste kan jarenlang in de grond overleven. Omdat Nederland op agrarisch gebied een echt exportland is, hebben we te maken met eisen die importerende landen stellen aan onze producten. Als het om het cysteaaltje gaat, zijn het vooral de Verenigde Staten van Amerika die daar heel helder in zijn. De eis is nul cysteaaltjes, omdat het aardappelpcysteaaltje de status heeft van quarantaineorganisme. Producten uit Nederland mogen nul cysteaaltjes bevatten. De Amerikaanse PD controleert daar streng op. Die strenge controle raakt ook de bloembollensector. Omdat bloembollen soms in grond staan waar ook aardappels hebben gestaan, eisen de VS dat bloembollen voor de VS vrij

Spoelen is een vereiste voor bloembollen die naar onder meer de Verenigde Staten worden geëxporteerd

zijn van grond, hetgeen in de praktijk meestal betekent dat de bollen gespoeld moeten zijn. Veelal doet de leverancier dat al, maar om elk risico uit te sluiten voert een aantal exporteurs op de VS die handeling ook nog eens uit. Daarnaast moet er bij export een AM-onderzoeksverklaring worden meegezonden. De houding van de VS stuit nog wel eens op onbegrip. Toch hebben de VS hiervoor een helder standpunt: in ons land is dit aaltje niet aangetroffen, en wij willen graag dat dit zo blijft. Daar kun je het mee eens of oneens zijn, het feit ligt er. Overigens stellen meer landen deze eis, waaronder Japan.

WAT DOEN?

Vorig jaar zomer zijn de regels rond AM aangescherpt door de Europese Unie. Hierover zijn in BloembollenVisie vorig jaar diverse artikelen verschenen. Deze zijn te vinden op de website www.bloembollenvisie.nl door te zoeken op het trefwoord AM. Kern van de zaak is dat de regels voor verhandeling van bloembollen binnen de Europese Unie zijn versoepeld. De eisen voor export naar derde landen zijn echter gelijk gebleven. Dit maakt inzicht in de herkomst van bloembollen noodzakelijker dan voorheen. Alleen die bloembollen die aantoonbaar zijn geteeld op een perceel dat vrij is van aardappelmoeheid mogen naar landen als de Verenig-

de Staten en Japan. Ook bloembollen die zijn geteeld in de zogenoemde aardappelteeltverbodsgebieden mogen naar deze landen. Alle bloembollen die niet in aardappelteeltverbodsgebieden zijn geteeld en op percelen hebben gestaan die niet zijn bemonsterd op AM kunnen alleen binnen de Europese Unie worden verhandeld. Voor bijvoorbeeld tulpentelers die hun eigen opbrengst geheel gebruiken voor de broeierij is dat het geval. Hebben zij echter een partij over, dan kan die niet alsnog worden aangeboden voor export naar derde landen. Verder zijn de regels voor monsternamen gewijzigd. Bloembollenteelers die hun bollen telen op percelen waar ook aardappels worden geteeld dienen al vroegtijdig op zoek te gaan naar land dat vrij is van AM. Met name in die gebieden waar veel land wordt gehuurd en die niet tot de aardappelteeltverbodsgebieden behoren bestaat de vrees dat de beschikbaarheid van geschikte percelen voor AM-vrije bollenteelt onder druk zal komen te staan. Overheid en bedrijfsleven werken samen aan het opzetten van een tracking and tracingstelsel waarmee de herkomst van partijen inzichtelijk kan worden gemaakt. Het plan was om dit stelsel, genaamd CLIENT Export, al deze zomer operationeel te kunnen hebben. Zoals in de vorige BloembollenVisie op pagina 56 te lezen was, is dit nu uitgesteld.